

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

266. An Clericus negotiator sine trina monitione teneatur soluere gabellam? Et an dicta, vel alia gabella, à Clerico debita possit peti coram iudice laico? Et an post trinam monitionem Clericus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

De Immunit Eccles. Resol. CCLXV. &c. 233

dub. 1. n. 7. quia licet, ut ait ille, hoc non sit proprium negotiati, tamen expressè est Clericis interdictum, vt patet ex caus. 21. quæst. 3. can. 1. & 3.

R E S O L . C C L X V .

An Clericus negotiator statim ante trinam monitionem teneatur solvere gabellas, & Princeps laicus ille ab illo possit licite exigere? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 47. alias 46.

Ferretius de gabellis num. 572. Bertachinus de gabellis Secunda ver. part. 3. n. 2. Comitolus lib. 5. q. 53. n. 3. Io. Franciscus 268. & in Suarez in enciridio casum consil. 4. ver. tributum. q. Ref. 267. & clericis non tenetur. Parladorus lib. 1. rerum quotidianarum supra in Ref. cap. 3. & Ignatius de Salzedo in præt. crim. c. 55. aper- 151. cursum in te docent clericum non tenere gabellam ex commer- cisis, & tebus de quibus negotiatur solvere, nisi ter monitus non desistat à negotiatione.

2. Quod autem dicta gabella, quando illam, vel aliam clericus teneret solvere non sit petenda coram iudice laico, sed Ecclesiastico, docent Baldus in l. de his. C. de Episc. & Cler. Abbas in cap. quatinus, & in dictis in fine. Rolandus à Valle vol. 4. conf. 71. n. 25. & alii, quos citat, & sequitur Salzedus ubi supra, quibus ego addo nouissimè Paulum Squillante de priuilegiis cler. c. 8. dub. 1. n. 33, qui citat Bertachini, Nattam, Carolum de Graffis, Surdum Molfesium & me ipsum, quidquid in contrarium afferant. Quæ hic est Salgado, Mexia, & Laffarte, quos adduxi in dicta infra Ref. ref. 41. quibus nunc addo Tiraquel. lib. 1. de retr. c. 32. 268. gloss. 1. n. 81. Aufterium in Clem. 1. de offic. ordin. fol. 4. reg. 2. & Guliel. de Benedictis in cap. R. symm. ver. & v. or. nomine Adelafiam n. 322. de testam. Sed tu absoluere teneas, quod gabella à Clerico debita, petenda sit coram iudice Ecclesiastico.

3. Post hæc scripta inueni Ceallus tr. de cognit. per viam violentie part. 2. q. 64. num. 7. & Gutierrez de gabellis lib. 7. q. 94. docere etiam gabellam per negotiationem debitam à Clerico, peti posse coram iudice sæculari, & in tali casu iudicem sæcularum posse procedere contra bona clerici, sed his non obstantibus ne discedas ab opinione negatiua, & vide omnino dictam mean resol. 41.

4. Notandum est tamen hic obiter contra Rosellam ver. excommunicat. 2. n. 3. Angelum ver. clericus num. 3. & alios, ut perdat clericus negotiator immunitatem gabellarum requiri tres monitiones, & non sufficiere unam, quæ instar trium sit, & ita docent Doctores, quos citat, & sequitur doctus Acugna Archiepiscopus Bracharens. in Decrementum Gratiani part. 1. dist. 88. cap. 2. num. 6.

5. Nota etiam contra Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 6. num. 9. quod etiam post trinam monitionem clericus negotiator non perdit exemptionis immunitatem, quoad bona Ecclesiastica, & ita docet Comitolus lib. 1. quæst. 53. num. 4. Acugna ubi supra num. 7. & Doctus Barbosa in collect. som. 1. lib. 3. tit. 1. cap. 16. num. 4.

R E S O L . C C L X V I I .

An Clericus negotiator sine trina monitione teneatur solvere gabellam? Et an dicta, vel alia gabella à Clerico debita possit peti coram indice laico? Et an post trinam monitionem Clericus negotiator, non perdat exemptionis Immunitatem quoad bona Ecclesiastica? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 44.

§. 1. Nequit sententiam bis docui, quam aliqui Iurisconsulti nimis laxam existimarent, sed immixtum, cum sit probabilissima, & præter Doctores, quos alibi ad satietatem adduxi, adducam nunc non Theologum, sed Iuristam in his materiis circa Clericos non parum rigidum, est Gabriel Pereira de manu Regia part. 2. cap. 24. num. 35. ubi sic ait: illud omittendum non est quod ut has presentes incurvant Clerici negotiatores, requiritur quod ter moniti sint. Ita ille. Vbi pro hac sententia citat Deianum, Graffium, Bossum, Capycium, Rodo-

Sup. hoc in §. 1. Malder. in 2. 2. tract. 5. cap. 6. dub. 9. Portel. fol. 151. in dubiis Regul. verb. tributum. n. 5. Ioan. de Hevia tract. de commerciis lib. 1. cap. 14. n. 10. Propter de Augustino in addit. ad summ. Quaranta, verb. vel ligal. Turrianus tom. 2. in 2. 2. dist. 44. dub. 4. n. 12. & alii.

2. Non defuit tamen Doctores contrarium sententes, videlicet, quod Clerici negotiatores non tenentur solvere gabellas, nisi ter prius fuerint moniti, ut desistant à negotiatione. Ita docet Lopez in frat. p. 2. cap. 41. Soula in Bull. Cœn. 19. dist. 92. n. 3. in fin. Rodriq. in summ. tom. 2. cap. 75. n. 11. & Petrus de Ledesma in summ. tom. 2. tract. 17. c. 2. conclus. 17. vbi sic assert: [Aduertese, que los Ecclesiasticos, que tratan y negocian, no estan obligados a pagarlos, antes que les amonesten tres veces, que no lean negociantes, y tratantes.] Et probat haec sententiam ex autoritate ex literis de vita, & honestate Cleric. Et ita etiam docet Molcesius in summ. tom. 2. tr. 12. c. 22. n. 173. Lessius lib. 2. c. 33. dub. 3. n. 23. Ioan. de la Cruz in direct. conse. part. 1. præcep. 7. art. 3. dub. 1. concil. 1. & Reginaldus, tom. 1. lib. 9. c. 25. n. 379. in fine.

3. Aliqui vero concordant supradictas sententias, & afferunt, utramque esse veram, nempe, Clericum statim ex causa negotiationis amittere priuilegium exemptionis, & hac immunitate non esse privatum, nisi post trinam monitionem; nam, quantum ad ipsas res, quas defert occasione negotiationis, eo ipso caret exemptione, absque villa monitione, pro quibus si existit gabella, & pedagium, nulla incurrit excommunicatione: & sic procedit prima opinio superius posita. Quantum vero ad alia omnia bona sua, & personam, non amittere simpliciter priuilegium immunitatis, nisi post tertiam monitionem, si desistere nolit: & ita procedit secunda opinio.

4. Hanc sententiam, cum tali distinctione, docet Altherius de cens. som. 1. dist. 19. lib. 5. cap. 6. q. 3. fol. mibi 743. col. 1. Molina tom. 1. dist. 147. concil. 5. & Duardus in Bull. Cœn. lib. 2. can. 18. q. 8. num. 9. Et circa praesentem questionem vide etiam Ceallus tract. de cognit. per viam violentie, part. 2. qæst. 64. per totam. Gutierrez de gabellis, lib. 7. qæst. 94. per tot. & Mattha de iurisdict. part. 4. cent. 1. cas. 3. num. 2. & seq. cum aliis.

R E S O L . C C L X V I .

An Clericus negotiator sine trina monitione teneatur solvere gabellam? Et an dicta, vel alia gabella à Clerico debita possit peti coram indice laico? Et an post trinam monitionem Clericus negotiator, non perdat exemptionis Immunitatem quoad bona Ecclesiastica? Ex part. 3. tract. 1. Ref. 44.

*Prima Ref. §. 1. Ad utramque questionem negatiue respondere in hoc part. 1. tract. 2. * resol. 40. & 41. & nunc accedens; iterum respondeo; & ita præter DD. ibi citatos Iulius Tom. IX.*